

ပြည်ထောင်စုကွဲပို့တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ

office@crphmyanmar.org

crph.official.mm@gmail.com

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပို့ညွှန်ပြုချက်

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ကြေညာစာတမ်း ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃၁) ရက်

ဤ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပို့ညွှန်ပြုချက်ကို ရွေးကောက်ခံကွဲပို့တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ CDM ဦးဆောင်သူများ၊ အထွေထွေသိပိတ်အင်အားစုများ၊ အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်အင်အားစုများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်ကုန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ စုပေါင်းဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်လျက် သဘောတူ အတည်ပြုသည်။

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိဉာဏ်

အစိတ်အပိုင်း (၁)

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ကြေညာစာတမ်း

၂၀၂၁ ခုနှစ်

Federal Democracy Charter

Part - I

Declaration of Federal Democracy Union

2021

မာတိကာ

နိဒါန်း

အခန်း (၁) ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်

အခန်း (၂) ပဋိညာဉ်တွင် ပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ (Members of the Charter)

အခန်း (၃) အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းစဉ် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံရေးလမ်းပြေားမြှုပ်နည်း

အခန်း (၄) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲခြင်း

အပိုင်း (၁) ပြည်ထောင်စုမျှော်ရည်ချက်နှင့် စံတန်ဖိုး

အပိုင်း (၂) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်အခြေခံမူများ

အပိုင်း (၃) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူဝါဒများ

အခန်း (၅) ဝန်ခံကတိပြုချက်

နိဂုံး

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်

Federal Democracy Charter

နိဒါန်း

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေး မျှော်ရည်ချက်ဖြင့် ဤ “ပဋိညာဉ်” အား လက်ခံသဘောတူညီကြသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဖော်ပြပါ စံတန်ဖိုးများကို ကိုင်စွဲပြီး အာဏာရှင်စနစ် ပပောက်ရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ပေါ်ပေါက်ရေးတို့အတွက် အဆင့်လိုက် ဆောင်ရွက်မည့် နိုင်ငံရေးလမ်းပြုမြေပုံ၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် အခြေခံရမည့် လမ်းညွှန်အခြေခံမှုများ၊ အခြေခံမှုဝါဒ များဖြင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကြီးကို ကြိုးပမ်းတည်ဆောက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သန္တာန် ချေအပ် ပါသည်။ ပဋိညာဉ်ကို လက်ခံသဘောတူညီကြသူများ၏ စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုမှတဆင့် စုပေါင်းအောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများသည် လိုရာပန်းတိုင်သို့ တွန်းပို့ရောက်ရှိရှင်မည့် စုပေါင်းအောင်အားကို ဖြစ်ပေါ်စေမည် ဖြစ်ကြောင်း ခိုင်မာသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် ဤ ပဋိညာဉ်ကြီးအား အတည်ပြုပြုနာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်

ပြည်ထောင်စုအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပဋိပက္ခများ၊ အရင်းခံပြသုနာများကို အပြီးသတ် ချုပ်ပြုမ်းစေနိုင်ရန် အတွက်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသားပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး ပူးပေါင်းပါဝင်လက်တဲ့နိုင်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကိုကျင့်သုံးပြီး တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြုဌာန်းခွင့်တို့ကို အာမခံသော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတွင် ပြည်ထောင်စုဝါယာများအားလုံး၊ နိုင်ငံသားများအားလုံး လွှတ်လပ်ခြင်း၊ တန်းတူညီမှုခြင်း၊ တရားမှုတွင်းတို့ကို အခြေခံကာအပြန်အလှန် အသိအမှတ်ပြုလေးစားမှု ချုပ်ကြည်ရှင်းပင်းမှု၊ သွေးစည်းညီညာတ်မှု တို့ကို တည်ဆောက်ပြီး ပြုမ်းချမ်းစွာ အေးအတူပူးအမျှ အတူတက္ကယ်တွဲနေထိုင်နိုင်သော သာယာဝပြေသည် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုအား တည်ဆောက်ရန်လည်းကောင်း အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သွားရန် ရည်ရွယ်သည်။

၁။ အာဏာရှင်စနစ် ပပောက်ရေး၊

၂။ ဂါဝဂ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အပြီးသတ် ဖျက်သိမ်းရေး၊

၃။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေး၊

၄။ ပြည်သူ့အစိုးရ ပေါ်ထွန်းရေး၊

အခန်း (၂)

ပဋိညာဉ်တွင် ဝါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ (Members of the Charter)

ဤပဋိညာဉ်တွင် ဖော်ပြပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်တို့ကို စုပေါင်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းတို့ ပူးပေါင်းပါဝင်ကြသည်။

၁။ ရွေးကောက်ခံလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊

၂။ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊

၃။ CDMI အထွေထွေသပိတ်အင်အားစုများနှင့် အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်အသင်းအဖွဲ့များ အပါအဝင် အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊

၄။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊

အခန်း (၃)

အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းစဉ် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံရေးလမ်းပြုမြေပုံ

- ၁။ ရွှေးကောက်ခံလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီများ ဖွဲ့စည်း၍ ကဏ္ဍအလိုက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ၂။ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာသဘာတူညီချက်များ ဆွေးနွေးအတည်ပြုနိုင်ရေးနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် မိတ်ဖက် နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ လက်တွဲဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အင်းအကျင်းဖော်ဆောင်ခြင်း၊
- ၃။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရစီပဋိညာဉ် (Charter) ကို ရေးဆွဲအတည်ပြုခြင်း၊
- ၄။ ဤပဋိညာဉ် (Charter) နှင့်အညီ ကြားကာလအမျိုးသားညီညွှတ်ရေးအစိုးရ (Interim National Unity Government) ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ဥပဒေပြုရေးနှင့် တရားရေးမဏ္ဍာ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများကို ဖွဲ့စည်းခြင်း၊
- ၅။ အာဏာရှင်စနစ် ပပေါ်က်ရေး၊ ဂါဝဂ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဖျက်သိမ်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရစီပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးအတွက် မဟာဗူးပားချုပ်တ်၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ၆။ တိုင်းပြပြည်ပြည့်လာခံ (Constitutional Convention) ခေါ်ယူကျင်းပပြီး ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရစီပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲအတည်ပြုခြင်း၊
- ၇။ တိုင်းပြပြည်ပြည့်လာခံက ရေးဆွဲအတည်ပြထားသည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရစီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို လူထူးဆန္ဒခံယူပဲ ကျင်းပပြီး အတည်ပြုပြုဌာန်းခြင်း၊
- ၈။ အတည်ပြုပြုဌာန်းလိုက်သည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရစီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဥပဒေပြုရေး အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍာ်ဆိုင်များကို ဖွဲ့စည်းပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေစနစ် (Constitutionalism) အရ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း၊

အခန်း (၄)

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရစီပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲခြင်း

ဤပဋိညာဉ်အား ပူးပေါင်းပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများက ဖွဲ့စည်းပေးလိုက်သော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲရေးကော်မတီဝင်များသည် အောက်ဖော်ပြပါ လမ်းညွှန်အခြေခံမူများနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (မူကြမ်း) ကို ရေးဆွဲရမည်။

အပိုင်း (၁) ပြည်ထောင်စုမြော်ရည်ချက်နှင့် စံတန်ဖိုး

အပိုင်း (၂) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်အခြေခံမူများ

အပိုင်း (၃) အခြေခံမူဝါဒများ

အပိုင်း (၁)

ပြည်ထောင်စုမြော်ရည်ချက်နှင့် စံတန်ဖိုး

ပြည်ထောင်စုမြော်ရည်ချက် (Union Vision)

လွှတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတွေ့မှု၊ တန်းတူညီမှုမှုကို အာမခံပြီး ဌီမြို့ချမှုများ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်မည်။

ပြည်ထောင်စုစံတန်ဖိုး (Union Values)

ပြည်ထောင်စုကြီးကို တည်ဆောက်ရန်အတွက် အောက်ပါတို့ကို စံတန်ဖိုးအဖြစ် ယုံကြည်လက်ခံသည်။

၁။ ဒီမိုကရစီအခွင့်အရေး ဂျုံးခါ တန်းတူရေး နှင့် အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများ၊

၂။ တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြုဌာန်းခွင့်း၊

၃။ စုပေါင်းခေါင်းဆောင်ခြင်း၊

၄။ စုလင်ကဲပြားမှုကို လက်ခံခြင်း၊ သဟာတဖြစ်ခြင်း၊ ညီညွတ်ခြင်းနှင့် ခဲ့ခြားဆက်ဆံမှုမရှိခြင်း။
၅။ လူနည်းစုအခွင့်အရေးကို ကာကွယ်ခြင်း

အပိုင်း (၂)

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်အခြေခံမှုများ

- ၁။ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များနှင့် ယင်းပြည်နယ်များအတွင်းရှိ ပြည်သူတို့သည် အချုပ်အခြားအာဏာ၏ မူရင်းပိုင်ရှင်များဖြစ်သည်။
- ၂။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကို တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အပြည့်အဝရှိသော ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်(ပြည်နယ်များအားလုံး (ဖက်ဒရယ်ယူနစ်အားလုံး) တို့သည် နိုင်ငံရေးအရ တန်းတူသည်။
- ၃။ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များသည် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲပြဌာန်းခွင့် ရှိသည်။
- ၄။ အာဏာခွဲဝေမှု (Power Sharing)၊ သယံဇာတခွဲဝေမှု (Resource Sharing)၊ အခွန်ဘဏ္ဍာခွဲဝေမှု (Revenue Sharing) နှင့် ဖက်ဒရယ်ဘဏ္ဍာရေးစနစ် (Fiscal Federalism) တို့ကို ကျင့်သုံးသည်။ ထိုသို့ ခွဲဝေရာတွင် ပြည်သူလူထုနှင့် အနီးကပ်ဆုံးအစိုးရ အဆင့်က လုပ်ဆောင်နိုင်သည်အထိ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုသောစနစ် (Subsidiarity Principle) ကို ကျင့်သုံးသည်။
- ၅။ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုလုပ်ခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့များ အားလုံးသည် ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးကောက်တင်မြောက်ထားသော အရပ်သားအစိုးရ၏ ကွပ်ကဲမှုနှင့်စီမံအုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ရှိရမည်။ လူသားလုပ်ခြုံရေးကို အခြေခံသည့် မူဝါဒ ကျင့်သုံးရမည်။

အပိုင်း (၃)

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူဝါဒများ

ပြည်ထောင်စုအသွင်သဏ္ဌာန်

- ၁။ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးများအပြည့်အဝကျင့်သုံးသော တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အပြည့်အဝ ရှိသော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအဂါးရပ်များနှင့် ပြည်စုံသော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက်မည်။
- ၂။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကို ဒီမိုကရေစီရေး၊ တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အပြည့်အဝ ရှိသော ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။
- ၃။ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်တိုင်းတွင် သီးခြားဥပဒေပြုရေးအာဏာ၊ သီးခြားအုပ်ချုပ်ရေးအာဏာနှင့် သီးခြားတရားစီရင်ရေးအာဏာတို့ ရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုအာဏာ

- ၄။ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များနှင့် ယင်းပြည်နယ်များရှိ ပြည်သူလူထုသည် အချုပ်အခြားအာဏာ၏ မူရင်းပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြသည်။
- ၅။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု အချုပ်အခြားအာဏာ၏မဏ္ဍားလိုက် (၃) ရပ်ဖြစ်သည့် ဥပဒေပြုရေးအာဏာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာနှင့် တရားစီရင်ရေးအာဏာတို့ကို လွတ်လပ်စွာ ပိုင်းခြားကျင့်သုံးခြင်းနှင့် အပြန်အလှန် ထိန်းကျောင်းခြင်းရှိစေရမည်။
- ၆။ ပြည်ထောင်စုအာဏာ၊ ပြည်နယ်အာဏာ နှင့် ထပ်တူပြုအာဏာများကို သတ်မှတ်ပြဌာန်းရမည်။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များအားလုံး၏ ဘုံအကျိုးစီးပွားအတွက် ကျင့်သုံးရန် လိုအပ်သောအခွင့်

အာဏာများကိုသာ ပြည်ထောင်စုသို့ အပ်နှင့်သည်။ ပြည်ထောင်စုအာဏာ၊ ပြည်နယ်အာဏာနှင့် ထပ်တူပြု အာဏာများတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည့် ကြောင်းကျို့နေသည့် အာဏာများသည် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များတွင် တည်ရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုဥပဒေမြေရေး

၇။ ဖက်ဒရပ်လွှတ်တော်ကို အာဏာတူသည့် ဖက်ဒရယ်အထက်လွှတ်တော်နှင့် ဖက်ဒရယ်အောက်လွှတ်တော်တို့ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ အထက်လွှတ်တော်ကို ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်အသီးသီးက အရေး အတွက် တူညီစွာ ရွေးချယ်စေလွှတ်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ အောက်လွှတ်တော်ကို လူဦးရေအပေါ်တွင် အခြေခံ၍သော်လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်အပေါ်တွင် အခြေခံ၍သော်လည်းကောင်း ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများက ရွေးကောက်တင်မြောက်လိုက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ယင်းလွှတ်တော်နှစ်ရပ်က ပြည်ထောင်စုဥပဒေများကို ရေးဆွဲပြုလွှာန်းသည်။

ပြည်ထောင်စုအပ်ချုပ်ရေး

၈။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ အပ်ချုပ်ရေးစနစ်သည် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးဆောင်သောစနစ် (Parliamentary System) ဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးဆောင်သောစနစ်တွင် ပြည်ထောင်စုဥုံးသွောင်(သို့မဟုတ်) ပြည်ထောင်စုသမ္မတ ထားရှိသောစနစ် ဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေးနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာတရားရုံး

၉။ ဖက်ဒရပ်ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအာဏာကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတရား လွှတ်တော်ချုပ်နှင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတရားရုံးများ အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိရမည်။ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုသမ္မတက အဆိုပြုတင်သွင်းလာသော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တရားသူကြီးချုပ်အား ဖက်ဒရယ် လွှတ်တော်က စိစစ်အတည်ပြုပေးရမည်။

၁၀။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်အကြားတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်နယ်အချင်းချင်းအကြားတွင်သော လည်းကောင်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သော အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လွှတ်လပ်သော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ တရားရုံးကို ဖွဲ့စည်းထူးထောင်ရမည်။

၁၁။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စု၏ အမြင့်ဆုံးဥပဒေ ဖြစ်သည်။

ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

၁၂။ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များသည် ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိသည်။

၁၃။ ပြည်နယ်တွင်း အေသာက်ရအဆင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ရှင်းလင်းတိကျွာ ဖော်ပြပြီး ငင်း၏အခွန်ဘဏ္ဍားကောက်ယူနိုင်သည့် စာရင်းများကို တိကျွာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း ထားရမည်။

၁၄။ ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတိုင်း၏ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ခလေ့တံ့တော် စသည့် ကဏ္ဍအသီးသီးနှင့် သက်ဆိုင်သော အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း ဖြောင့်တင်ပေးရမည်။

လွတ်လပ်သော ကော်မရှင်များ

၁၅။ ဖက်ဒရပ်ပြည်ထောင်စုတွင် အနည်းဆုံးအားဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ လွတ်လပ်သော ကော်မရှင်များကို ဖွဲ့စည်းထားရှိရမည်။

- (က) အကျင့်ပျက်ခြစားမှု တိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင် (Anti - corruption Commission)
- (ခ) ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (Election Commission)
- (ဂ) ခွဲခြားမှုပေါ်ပေါ်ရေးနှင့် လူအခွင့်အရေးကော်မရှင် (Anti - discrimination and Human Rights Commission)

(ယ)သတင်းအချက်အလက် သိပိုင်ခွင့်ကော်မရှင် (Rights to Information Commission)

(က) ဂျဲနှစ်ဒါအခြေဖြေ အကြမ်းဖက်မှု ဆန့်ကျင်ရေးဆိုင်ရာ ကော်မရှင်

နိုင်ငံရေးနှင့်ဘာသာရေး

၁၆။ ဖက်ဒရပ်ပြည်ထောင်စုသည် နိုင်ငံရေးနှင့်ဘာသာရေး ရောယ်ကြော်ခြင်းမရှိသော ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော နိုင်ငံရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဖက်ဒရယ်စနစ် (Fiscal Federalism)

၁၇။ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရနှင့် ပြည်နယ်အဆင့် အစိုးရများအကြား တိကျိုး စည်းစနစ်ကျသော အခွန်ဘဏ္ဍာ ကောက်ခံသည့်စာရင်းကို တိကျွွား ဥပဒေပြု ပြဌဌာန်းထားရမည်။ ပြည်ထောင်စုအခွန်ဘဏ္ဍာ ကောက်ခံသော ယန်ရားနှင့် ပြည်နယ်အခွန်ဘဏ္ဍာကောက်ခံသော ယန်ရားတို့ သီးခြားစီရှုရမည်။

၁၈။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်တို့အကြား ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ခွဲဝေခြင်း (Fiscal Management and Sharing) ဆိုင်ရာဥပဒေများကို ရေးဆွဲပြဌဌာန်းရမည်။ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များ ဘက်စုံညီမျှဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ သာတူညီမျှရေးအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲပြဌဌာန်းထားရမည်။

မြေနှင့်သဘာဝသယံဇာတ

၁၉။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်တို့အကြား မြေနှင့်သဘာဝသယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ခွဲဝေခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေကို ရေးဆွဲပြဌဌာန်းရမည်။

၂၀။ ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြေနှင့် သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ အားလုံး၏ မူရင်းပိုင်ရှင်သည် ပြည်နယ် အတွင်း နေထိုင်သော ပြည်နယ်သားများဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ စူးစမ်းရှာဖွေခြင်း၊ တူးဖော်ထုတ်လုပ်သုံးစွဲခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း၊ ထိန်းသီမ်းကာကွယ်ခြင်း စသည် တို့ကို ပြည်နယ်က လွှတ်လပ်စွာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

၂၁။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွင် သယံဇာတဝင်ငွေများအနက် အမြောက်အမြား ထွက်ရှိသော သယံဇာတမှ ရရှိသော ဘဏ္ဍာငွေများကို သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်က အပြည့်အဝအကျိုးခံစားခွင့် ရှိရမည်။ သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ ထုတ်ယူသုံးစွဲရာတွင် သက်ဆိုင်ရာအသေခံများ၏ သဘောဆန္ဒကို ရယူရမည့်အပြင် ထိအေး၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုလည်း တိုက်ရှိက်အကျိုးပြုမှ ရှိရမည်။ သဘာဝသယံဇာတများ ထုတ်ယူသည့် အတွက် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် လူထုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် သက်ရောက်သည့် ဆုံးကျိုးများနှင့် ပျက်စီးဆုံးသွားသော ဂေဟစနစ်ကို ပြန်လည်ကုစားရေးအတွက် သီးခြားအခွန်ငွေ ကောက်ခံပြီး ရန်ပုံငွေ အစီအစဉ် တစ်ရပ်ကို ရေးဆွဲပြဌဌာန်းထားရမည်။

အခြေခံအခွင့်အရေးများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ၏အခွင့်အရေးများ

၂၂။ ပြည်ထောင်စုတွင် နေထိုင်သူတိုင်းသည် အခြေခံလူအခွင့်အရေးကို အပြည့်အဝ ခံစားခွင့် ရှိရမည်။

၂၃။ ပြည်ထောင်စုများ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အားလုံးသည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအလိုက် ခံစားခွင့်ရှိသည့် တစ်သီးပုဂ္ဂလအခွင့်အရေးများ (Individual Rights) နှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ လူမျိုးအလိုက် ခံစားခွင့်ရှိသည့် စုပေါင်းအခွင့်အရေးများ (Collective Rights) ကို အပြည့်အဝ ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိရမည်။

- ၂၄။ ပြည်ထောင်စုဗျား တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ မဟုတ်ကြသော်လည်း ပြည်ထောင်စု၏နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူထားသော နိုင်ငံသားတိုင်းသည် နိုင်ငံသားများ၏ အခြေခံအခွင့်အရေး (Citizen Rights) များကို အပြည့်အဝ ခံစားခွင့်ရှိရမည်။
- ၂၅။ လိုင်ဂွဲပြားမှု နှင့် ဂျုန်ဒါ ကို အခြေခံပြီး တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ပိုက်ဖြစ်စေ၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမှန်သမျှကို လုံးဝ ပိတ်ပင်ဟန်တားရမည့်အပြင် မြှင့်တင်ခြင်း၊ ကာကွယ်ခြင်းနှင့် လေးစားလိုက်နာခြင်းများ ရှိရမည်။
- ၂၆။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုဗျား၏ ရှိုးရာဓလ္လာထုံးတမ်းအစဉ်အလာများ၊ ဘာသာစကားများကို အခြေခံလူ့အခွင့် အရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေများနှင့်အညီ လွှတ်လပ်စွာ ထိန်းသိမ်းကာကွယ် မြှင့်တင်ခွင့် ရှိစေရမည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မွေးရာပါ အခွင့်အရေးအဖြစ် ပိုင်ဆိုင်ထားသော အမျိုးသားလက္ခဏာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို မည်သည့်အခြေအနေတွင်မျှ ရုပ်သိမ်းဟန်တားခြင်း မရှိစေရ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုဗျား များအား နိုင်ငံရေးနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်အခန်းကဏ္ဍတွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြည်နယ် အစိုးရ၊ ပြည်နယ်လွှတ်တော်နှင့် ဒေသနှုန်းရုပ်ချုပ်မှုများတွင် ဦးစားပေးမှု သို့မဟုတ် သီးသန့်နေရာပေးမှုများကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- ၂၇။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ စာပေ၊ ဘာသာစကားကို ကျောင်းပညာသင်ကြားမှုတွင် တရားဝင်လက်တွေ့သင်ကြား၊ အသုံးပြုရမည့်အပြင် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားဘာသာစကားများကို သင်ကြားပို့ချိန်သည့် အဆင့်မြှင့်ပညာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်များနှင့် အင်စတီကျိုးရှင်းများကို ဖွင့်လှစ်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။

ဖက်ဒရယ်လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာအခြေခံမှု

- ၂၈။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာမှုဝါဒများသည် လူသားလုံခြုံရေးကို အခြေခံရမည်။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုလုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့များ အားလုံးသည် ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးကောက်တင်မြောက်ထားသော အရပ်သားအစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှု အောက်တွင် ရှိရမည်။
- ၂၉။ ဖက်ဒရယ်လွှတ်တော်သည် ပြည်ထောင်စု၏လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ မှုဝါဒများနှင့် ဥပဒေများကို ရေးဆွဲပြောန်းပေးရမည်။ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ်များကို ဖက်ဒရယ်လွှတ်တော်က စိစစ် အတည်ပြု ပေးရမည်။
- ၃၀။ ပြည်ထောင်စုတပ်ဖွဲ့နှင့် ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့တိုကို သီးခြားစီ ဖွဲ့စည်းရမည်။ ပြည်နယ်လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့စည်းခွင့် ရှိသည်။ ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ပြည်နယ်လုံခြုံရေးတပ်တို့သည် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှု အောက်တွင် ရှိသည်။ ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ပြည်နယ်လုံခြုံရေးတပ်တို့၏ အသုံးစရိတ်များကို သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်လွှတ်တော်က စိစစ်အတည်ပြုပေးရမည်။
- ၃၁။ ပြည်ထောင်စုလုံခြုံရေးနှင့် အရေးပေါ်အခြေအနေတွင်လည်းကောင်း၊ သဘာဝ ကပ်ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များအား အသုံးပြုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်အစိုးရတို့က ညို့နှင့် ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၃၂။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏အမျိုးသားလုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းရမည်။ ငါးကောင်စီတွင် ပြည်နယ်လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးကောင်စီများမှ အနည်းဆုံးတို့းစီ အပါအဝင် ကောင်စီဝင် စုစုပေါင်း၏ (၂၀) ရာခိုင်နှုန်းထက် မကျော်သော ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုလုပ်ခြေရေးစနစ်

၃၃။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် အသိနှာအဆင့်ရှိ အရပ်သားအစိုးရများအကြား လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အာဏာခွဲဝေခြင်း၊ အစုအစွဲ(သို့မဟုတ်) လူပုဂ္ဂိုလ်အတွက် သီးခြားပေးအပ်ထားသော အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ခွဲဝေခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ အာဏာခွဲဝေခြင်းတို့ ကျင့်သုံးပြီး အသေခံတို့၏ ဓလ္လာတုံးတမ်းများ၊ စိုးနိမ်ချက်များနှင့် လိုအပ်ချက်များကို ထင်ဟပ်ပုံဖော်သည့် သက်ဆိုင်ရာပထီအနေအထားအခြေခံ မဟာဗျာများ ချမှတ်မှုနှင့် လုပ်ခြေရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ တာဝန်ချထားမှုတို့ လုပ်ဆောင်ကာ ပြည်သူလူထုလုပ်ခြေရေး၊ ရပ်ရွာဘေးအန္တရာယ်တားဆီးရေးနှင့် ပြည်ထောင်စုကာကွယ်ရေးကို အာမခံသည့် လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘက်ပေါင်းစုံလွှမ်းမြှုပူးပေါင်းပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အင်အားစုများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု လုပ်ခြေရေးစနစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရမည်။

စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းခြင်း (Administration and Public Services)

၃၄။ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့်သူများအား ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်းအတွက် တိကျသည့် မူဝါဒများ ရေးခွဲပြဌာန်းထားရမည်။ ဝန်ထမ်းလေ့ကျင့်သင်ကြား ရေးကျောင်းများတွင် သင်ကြားမည့် သင်ရှိးညွှန်းတမ်းဆိုင်ရာ စံနှုန်းများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရက သတ်မှတ်ပြဌာန်းပေးရမည်။

၃၅။ ပြည်နယ်များတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့်သူများအတွက် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်တွင် စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းရွေးချယ်လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးကျောင်းများ သီးခြားဖွင့်လှစ်ခွင့်ရှိသည်။

အစိုးရအချင်းချင်းအကြားဆက်ဆံရေး (Inter-Governmental Relations)

၃၆။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်အကြားတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်နယ်အချင်းချင်းကြားတွင်သော်လည်းကောင်း အငြင်းပွဲများစာရာများ၊ ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်ပါက ပူးပေါင်းကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်နှင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို အတူအကွ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် အကြီးအကဲများ ပူးတွဲကော်မတီကိုလည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းကဏ္ဍအသီးသီးတို့တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကဏ္ဍအလိုက်ဝန်ကြီးများ ပူးတွဲကော်မတီကိုလည်းကောင်း၊ မျှဝေသုံးစွဲရန် သတ်မှတ်ထားသော ဝင်ငွေများကို စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် ဘဏ္ဍာရေးပူးတွဲကော်မတီကိုလည်းကောင်း စသည့် ပူးတွဲကော်မတီတို့ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သည့်ကိစ္စရပ်၏ လိုအပ်ချက်အရ ကော်မတီသက်တမ်းကို သတ်မှတ်ထားရှိရမည်။

၃၇။ ပြည်နယ်အကြီးအကဲများသည် ပြည်ထောင်စုအကိုစဉ်အရပ်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၏ အထက်တွင် ရှိသည်။

အခန်း (၅) ဝန်ခံကတိပြုချက်

ဤပဋိညာဉ်ပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်များအား နိုင်ငံရေးလမ်းပြောပုံနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောက်ရာတွင် လွှတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှု၊ တန်းတူမှုရှိပြီး ပြီးချမ်းသည့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်မည်။

ထိုသို့တည်ဆောက်ရာတွင် ပြည်ထောင်စုစုတိန္တိုးများကို အခြေခံ၍ ပြည်သူတုံးသို့ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး၊ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များတုံးသို့ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေးများအား ပြန်လည် ပေါ်နှင့်ရေးကြီးပမ်းအားထုတ်သွားမည်။

အခြေခံအခွင့်အရေးများ၊ ဂျုန်ဒါတန်းတူညီမျှရေးနှင့် လူနှစ်ဦးစုတို့၏ အခွင့်အရေးများ ရရှိစေရမည်။ နိုင်ငံသားတိုင်း၏ လူမှုဘဝလုပ်ခြေမျိုးရှိစေရေးအတွက် လူသားလုပ်ခြေမှုကို အခြေခံသည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ လုပ်ခြေရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာမှုဝါဒများကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

နိုင်ငံသားတို့၏ လူနေမှုဘဝအဆင့်အတန်း ပိုမိုမြှင့်မား၍ ဆန်းသစ်ပြောင်းလဲမှုနှင့် စွန်းမြို့တိတွင်မှုတို့ကို အားပေးထောက်ကူပြုသည့် မှုဝါဒများကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

လူတိုင်းလက်လှမ်းခါ လွမ်းခြားနိုင်သော အားလုံးအကျိုးဝင် ပညာရေးစနစ် (Universal Education Coverage) နှင့် ကျော်မာရေးစနစ် (Universal Health Coverage)၊ မသန်စွမ်းသူများ၊ ကလေးသူငယ်များ သက်ကြိုးရွယ်အိများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ အပါအဝင် အမျိုးသမီးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးများ၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ အလွှာသုံးမှုဆိုင်ရာ အန္တရာယ်လျှော့ချရေး (Harm Reduction)၊ ကုသရေးနှင့် ပြည်လည်ထူးထောင်ရေးအတွက် ထိရောက်သော မှုဝါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ရွှေးကောက်ခံမဟုတ်သူများ၏ အာဏာများအား ပြန်လည်ရှုတ်သိမ်းရမည်။ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု မရှိသော အစိုးရများအား ပြည်သူ့အောင်အားဖြင့် ဖြို့ချုပါမည်။ အချုပ်အခြား မူလရင်းမြစ်သည် ပြည်သူ့အများ ဖြစ်ကြောင်း အာမခံနိုင်ရမည်။ နိုင်ငံအာဏာသည် ပြည်သူ့လက်ထဲတွင် ရှိကြောင်း သေချာစေရမည်။

ဤပဋိညာဉ်ပါ အကြောင်းအရာများ ဖော်ပြချက်များနှင့် မှုဝါဒများသည် မကြာမိကာလတွင် ပေါ်ပေါက် လာမည့် ကြားကာလအစိုးရ၊ ကြားကာလဖွံ့ဖြိုးစည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစိုးရများတွင် ဆောင်ရွက်မည့် ကိစ္စရုပ်များ အတွက်သာမက ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ဖွံ့ဖြိုးပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရှုံးလည်း လိုက်နာ ကျင့်သုံးရမည့် အခြေခံလမ်းညွှန်ချက်များ ဖြစ်သည်။

နိဂုံး

ပြည်ထောင်စုတည် တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် ဤပြည်ထောင်စုကြီးအား မိမိတို့၏ သီးခြား တိုင်းပြည်အဖြစ် တည်ထောင်နိုင်ခွင့်တို့ကို စွန်းလွှာတ်၍ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပင်လုံစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုကာ ပြည်ထောင်များ စုပေါင်း၍ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအဖြစ် တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ လွတ်လပ်ခြင်း၊ တန်းတူခြင်း၊ စုံလင်ကဲပြားခြင်း စုပေါင်း ခေါင်းဆောင်ခြင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြုဌာန်းပိုင်ခွင့်ရှိခြင်းတို့ကို ပြည်ထောင်စု၏ စံတန်ဖိုးများအဖြစ် ကိုင်စွဲ၍ လူမျိုးပေါင်းစုံ အေးအတူပူးအမျှ ပြိုမ်းချမ်းစွာဖြင့် အတူတကွ ယဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်မည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအား တည်ဆောက်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ကြသည်။ လွတ်လပ်ရေးကို အတူအကွ ပူးပေါင်းရယူခဲ့ကြသည်။

သို့ပါ၍ ပြိုမ်းချမ်းသာယာသည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီး တည်ဆောက်နိုင်ရန်အတွက် ပြည်ထောင်စု၏ မူရင်းပဋိညာဉ်ဖြစ်သည့် ပင်လုံစာချုပ်၊ ပင်လုံကတိကဝဝတ်နှင့် ပင်လုံမှုတို့ကို ပြန်လည် အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ ဖွံ့ဖြိုးစည်းပုံအခြေခံဥပဒေစေန် (Constitutionalism) ကို ကျင့်သုံးမည်။ လိုအပ်သော ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ဆောင်ရွက်မည်။ ပြည်ထောင်စု၏ အကိုရပ်များနှင့် ပြည်စုရန် လုပ်ဆောင်မည်။ ပြည်ထောင်စုလက္ခဏာ တည်ဆောက်ရေး ဖြစ်သည့် အသွင်သဏ္ဌာန် လက္ခဏာတည်ဆောက်ရေးနှင့် အနှစ်သာရ လက္ခဏာတည်ဆောက်ရေးတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်မည်။ စုပေါင်း တည်ထောင်ခဲ့သော ပြည်ထောင်စုကြီးအား စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် ကမ္မားအလယ်တွင် တင့်တယ်စေရမည်။

စံတန်ဖိုးများနှင့် ခိုင်မာသည့်မှုဝါဒများကို လေးစားယုံကြည်လိုက်နာသော လွတ်လပ်၊ ပြိုမ်းချမ်း၊ ကြီးဗျား တိုးတက်သော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုသစ်ကြီးကို ထုဆစ်ပုံဖော်ရန်အတွက် ဤပဋိညာဉ်ကြီးကို စုပေါင်းရေးဆွဲပြုဌာန်း အတည်ပြုကာ စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် စုပေါင်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာအပ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။

၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဤ “ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြုဌား” အစိတ်အပိုင်း (၁)

“ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ကြေညာစာတမ်းအား အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီ (NUCC) ၌ ဆွဲ့နေးအတည်ပြုသည်။

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်
အစိတ်အပိုင်း (၂)

ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံများ
၂၀၂၁ ခုနှစ်

Federal Democracy Charter

Part - II

Interim Constitutional Arrangement

2021

မာတိကာ

- အခန်း (၁) ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံ၏ ရည်ရွယ်ချက်
- အခန်း (၂) ကြားကာလ ဥပဒေပြုရေး
- အခန်း (၃) ကြားကာလ အုပ်ချုပ်ရေး
- အခန်း (၄) အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ
- အခန်း (၅) အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီဖွဲ့စည်းပုံနှင့်တာဝန်များ
- အခန်း (၆) ကြားကာလတရားစီရင်ရေး
- အခန်း (၇) အထွေထွေပြုဌာန်းချက်များ
- အခန်း (၈) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ ကတိပြုချက်များ

နိဒါန်း

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုအတွင်း မှတ်တမ်းနေထိုင်ကြသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစံတို့၏ ခိုင်မာသည့် လိုလားတောင့်တရာ်မှာ တရားမျှတဲ့ တန်းတူညီမျှမှာ လွှတ်လပ်မှုတည်းဟူသော လောကပါလ တရားတို့ကို အခြေခံသည့် ဒီမိုကရေစီရေး၊ တန်းတူရေး နှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ အာမခံချက်ပေးနိုင်သော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကြီး ပေါ်ပေါက်လာရေးပင် ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစံတို့၏ မွေးရာပါအခွင့်အရေး နှင့် လူဂျာဏ်သိက္ခာတို့ကို လေးစားတန်ဖိုးထားသော စံတန်ဖိုးများ၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကြီး တည်ဆောက်ရေးအတွက် အခြေခံရမည့် အခြေခံမှုများ၊ လမ်းညွှန်အခြေခံမှု များ၊ အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံရေးလမ်းပြေမြေပုံတို့ကို ဤပဋိညာဉ်၏ အစိတ်အပိုင်း (၁) တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည်။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးကို စုပေါင်းအင်အား ဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြမည့် သက်ဆိုင်ရာ အင်အားစုအသီးသီးတို့ကလည်း သန္တာန်ချမှတ် ကတိပြုကြဖိုး ဖြစ်သည်။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်အစိတ်အပိုင်း (၁) တွင် ဖော်ပြထားသည့် ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက် များကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် ရှေ့ဆက်သွားမည့် နိုင်ငံရေးလမ်းပြေမြေပုံ အဆင့်ဆင့်အား လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကြီး တည်ဆောက်နိုင်ရန်အလိုကြ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် အခြေခံရမည့် “ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစိအမား၊ (Interim Constitutional Arrangement)”ကို ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဏ္ဍာဉ်၏ အစိတ်အပိုင်း (၂) အဖြစ် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဏ္ဍာဉ်၏ အစိတ်အပိုင်း (၂) တွင် သုံးစွဲထားသည့် “တိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ်” ဟူသော စကားရပ်သည် ဤပဋိညာဉ်၏ သက်တမ်းအတွင်းသာ အကျိုးဝင်သည်။ ဤကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစိအမားသည် ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ သက်တမ်းအတွက်သာ သက်ဆိုင်စေရမည်။

အခန်း (၁)

ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစိအမား၏ ရည်ရွယ်ချက်

- ၁။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဏ္ဍာဉ်၏ အစိတ်အပိုင်း (၁) ပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက် နှင့် နိုင်ငံရေးလမ်းပြေမြေပုံ အဆင့်ဆင့်တို့ကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်မည့် ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအား ဖွဲ့စည်းရန်
- ၂။ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ တာဝန် နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း၏ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုပါဝင်သည့် တိုင်းပြုပြည်ပြညီလာခံကြီးမှတစ်ဆင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို သတ်မှတ်ရန်
- ၃။ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ သက်တမ်းအတွင်း ပြည်သူလူထု၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ပေးနိုင်ရန်

အခန်း (၂)
ကြားကာလ ဥပဒေပြုရေး

ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းခြင်း

- ၁။ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်ကို အာဏာတူသော လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ဖြစ်သည့် ဖက်ဒရယ်အထက် လွှတ်တော်နှင့် ဖက်ဒရယ်အောက်လွှတ်တော်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။
- (က) မြို့နယ်ကို အခြေခံရှုလည်းကောင်း၊ လူဦးရေကို အခြေခံရှုလည်းကောင်း၊ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေ ရွှေးကောက်ပွဲတွင် သက်ဆိုင်ရာမဲ့ဆန္ဒနယ်မှ မဲဆန္ဒရှင်များက ရွှေးကောက်တင်မြောက်သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည့် ဖက်ဒရယ်အောက်လွှတ်တော်။
- (ခ) ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ(ပြည်ထောင်စုယူနစ်များ)မှ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွှေးကောက်ပွဲတွင် ဦးရေတူညီစွာ ရွှေးကောက်တင်မြောက်သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည့် အထက်လွှတ်တော်။
- ၂။ ကြားကာလတွင် အပိုဒ် ၁ (က) နှင့် (ခ) တို့ကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရန် အကော်အခဲရှိနေသည့် ကာလတစ်လျှောက်ဖွဲ့စွာ ဤပဋိညာဉ်ပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် နိုင်ငံရေးလမ်းပြေားပို့ကို ပူးပေါင်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် သဘောတူညီသည့် ၂၀၂၀ ခုနှစ် ပါတီစုံ အထွေထွေရွှေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိခဲ့သည့် နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ရွှေးကောက်ခံလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြေကော်မတီများက ကြားကာလ ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်မည်။
- ၃။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြေကော်မတီများကို ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုပေါ်ပေါက်ရေး ကြိုးပမ်းသော အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသော ၂၀၂၀ ခုနှစ် ရွှေးကောက်ပွဲအနိုင်ရ နိုင်ငံရေးပါတီများမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။
- ၄။ ပြည်ထောင်စု ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြေကော်မတီက ဆောင်ရွက်မည်။
- ၅။ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြေကော်မတီက ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပေးရမည်။
- ၆။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြေကော်မတီသည် အထောက်အကူဗြာပြေကော်မတီများ ဖွဲ့စည်း တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။
- ၇။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြေကော်မတီသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ ဒုတိယသမ္မတများ၊ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညာတေးအစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီးများ၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများကို အတည်ပြုခန့်အပ်ရမည်။

တိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ် ဥပဒေပြုရေး

တိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းရမည်။ သို့သော်ယခုကြားကာလတွင် ကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် ပြည်နယ် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဤကြားကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြရခြင်းဖြစ်သည်။

တိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ

- ၁။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကို အောက်ပါအတိုင်းဖွဲ့စည်းရမည် -
- (က) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၏ မြို့နယ်တစ်မြို့ နယ်လျှင် နှစ်ဦးကျိုးရွေးကောက် တင်နောက်ထားသည့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊
- (ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်တွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအနက် လျော်ကန်သင့်မြတ်သော လူဦးရေရှိသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အသီးသီးက ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၏ လူမျိုးတစ်မြို့ လျှင် တစ်ဦးကျိုးရွေးကောက်တင်နောက်သည့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊

ဥပဒေပြုခြင်း

- ၂။ ကြားကာလတွင် အပိုဒ် ၁ (က) နှင့် (ခ) တို့ကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရန် အခက်အခဲရှိနေသမျှ ကာလတစ်လျှောက်တွင် ဤပဋ္ဌာန်းပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် နိုင်ငံရေးလမ်းပြုမြေပုံကို ပူးပေါင်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် သဘောတူညီသည့် ၂၀၂၀ ခုနှစ် ပါတီစုံ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိခဲ့သည့် နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ရွေးကောက်ခံ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီများက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များ၏ ကြားကာလ ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်မည်။
- ၃။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီများကို ဖက်အရယ် ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုပေါ်ပေါက်ရေး ကြိုးပမ်းသော၊ အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသော ၂၀၂၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရ နိုင်ငံရေးပါတီများမှ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။
- ၄။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များ၏ ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီများက ပြဋ္ဌာန်းပေးရမည်။
- ၅။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီက ဆောင်ရွက်မည်။
- ၆။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီများသည် အထောက်အကူပြု ကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်း တာဝန် ပေးအပ်နိုင်သည်။
- ၇။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီများသည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရများကို အတည်ပြုခန့်အပ်ရမည်။

ကြားကာလ အုပ်ချုပ်ရေး

- ၁။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီသည် ဤပဋိဉာဏ်ပါ သဘောတူညီချက်များကို လက်မှတ်ရေးထိုးသော အင်အားစုများနှင့် ဆွဲးနွေးညီးနှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ ဒုတိယသမ္မတများနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်တို့အား ရွှေးချယ်ခန့်အပ်ရမည်။
- ၂။ နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် ဒုတိယသမ္မတများသည် နိုင်ငံတော်ကို ကိုယ်စားပြုသော နိုင်ငံ့ဥသွောင် အကြီးအကဲများ ဖြစ်သည်။
- ၃။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်သည် ကြားကာလအမျိုးသားညီးညွတ်ရေးအဖွဲ့၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။
- ၄။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်သည် ကြားကာလ အမျိုးသားညီးညွတ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့၏ ဝန်ကြီးများကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ခန့်အပ်တာဝန် ပေးရမည်။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်သည် ဝန်ကြီးဌာနများကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် လိုအပ်သလို ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်း နိုင်သည်။
- ၅။ ကြားကာလ အမျိုးသားညီးညွတ်ရေးအစိုးရသည် အမျိုးသားညီးညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ နှင့် ညီးနှင့်၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီများ၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရများကို ဖွဲ့စည်း တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။
- ၆။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ကြားကာလ အမျိုးသားညီးညွတ်ရေးအစိုးရသည် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီအား တာဝန်ခံရမည်။
- ၇။ ကြားကာလ အမျိုးသားညီးညွတ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီက အဆိုတင်သွင်းသူများ၊ ပဋိဉာဏ်ရေးရာတွင် ပါဝင်သော နိုင်ငံရေးပါတီများက အဆိုပြုသူများ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့၊ အစည်းများက အဆိုတင်သွင်းသူများ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့၊ အစည်းများက တာဝန်ခံသော အဖွဲ့၊ အစည်းများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တတ်သိပညာရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းရမည်။
- ၈။ ကြားကာလအမျိုးသားညီးညွတ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့အား အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။
- (က) နိုင်ငံတော်သမ္မတ
 - (ခ) နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်
 - (ဂ) ဒုတိယသမ္မတ (၁)
 - (ဃ) ဒုတိယသမ္မတ (၂)
 - (င) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်
 - (စ) အစိုးရအဖွဲ့၏ ဝန်ကြီးများ နှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးများ
- ၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်သည် ပဋိဉာဏ်ပါ ဦးတည်ချက်များနှင့် ကြားကာလ အမျိုးသားညီးညွတ်ရေး အစိုးရ၏ မူဝါဒ နှင့် မဟာဗုဒ္ဓဘာလုပ်ငန်းစဉ်များကို ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ နှင့် ညီးနှင့်လျက် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်ရပ်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးအားလည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်များအားလည်းကောင်း တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ပေးအပ်နိုင်သည်။
- ၁၀။ ကြားကာလ အမျိုးသားညီးညွတ်ရေးအစိုးရသည် အမျိုးသားညီးညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီနှင့် ညီးနှင့်၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့် ကြားကာလအုပ်ချုပ်ရေး စီမံချက်ကို ရေးဆွဲ အတည်ပြုကျင့်သုံးရမည်။
- ၁၁။ ကြားကာလ အမျိုးသားညီးညွတ်ရေးအစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် မဟာဗုဒ္ဓဘာလုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကဏ္ဍအလိုက် ကော်မတီနှင့် ကော်မရှင်များကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီး က ဦးဆောင်ရွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ EA0များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အခြား ပါဝင်သုံး ပါဝင်ထိုက်သူများဖြင့် လိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်းရမည်။
- ၁၂။ နိုင်ငံတော်သမ္မတတာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိလျှင် ဒုတိယသမ္မတ (၁) က နိုင်ငံတော်သမ္မတကိုယ်စား တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည်။

အခန်း(၄)

ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

- ၁။ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် ဤပဋိညာဉ်ပါ နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက်များ ဦးတည်ချက် များ နှင့်နိုင်ငံရေးလမ်းပြောမြဲဗုံးကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၂။ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာသဘာတူညီချက်များ ဆွေးနွေးအတည်ပြုနိုင်ရေးနှင့် ရှုံးလုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် မိတ်ဖက် နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော် လုန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ လက်တွဲဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခင်းအကျင်း ဖော်ဆောင်ရမည်။
- ၃။ အာဏာရှင်စနစ် ပပေါ်က်ရေး၊ ပတေသနနှင့် စဉ်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဖျက်သိမ်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစိ ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးအတွက် မဟာဗုဒ္ဓဘာသုမှတ်၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (က) ပဋိညာဉ်ပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ နိုင်ငံရေးလမ်းပြောမြဲဗုံးကို အညီ ကြားကာလအမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ မူဝါဒ နှင့် မဟာဗုဒ္ဓဘာလုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဝန်ကြီးဌာန အလိုက် လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။
- (ခ) အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စိကျော်းရေးအတွက် နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံခြားရေးနှင့် သံတမန်ရေး ကာကွယ်ရေးနှင့် လုပ်ခြောက်ရေးစသည့် နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

နိုင်ငံရေး

- (က) ပြည်သူလူထူကို အကြမ်းဖက် ဖိနိုပ်လျက်ရှိသည့် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စိ၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ယန္တရားများကို ချိန်ရပ်တန်စေပြီး၊ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ ဥပဒေပြောရေး၊ တရားစီရင်ရေး မဏ္ဍာ်းများအား ခိုင်မာအားကောင်းစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ခ) ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစိ ပြည်ထောင်စု တည်ထောင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်သည့် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စိ (NUCC) နှင့်ပူးပေါင်း ညီးမြှုပ်နှံဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) အများပြည်သူ့အား ဖိနိုပ်သော ဥပဒေများကို ပြင်ဆင် ပယ်ဖျက်ပြီး နိုင်ငံသားများ၏ အခြေခံလူအခွင့် အရေးများကို အကာအကွယ်ပေးသော ဥပဒေများကို ရေးဆွဲ၍၊ ပြည်သူတို့၏ လုပ်ခြောက်ရေး နှင့် တရားဥပဒေ စိမ့်ရေးတို့ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဃ) အကြမ်းမဖက် ပြည်သူ့အာဏာဖော်ဆန်ရေးလှုပ်ရှားမှု (Civil Disobedience Movement) အပါအဝင် လူထူ လှုပ်ရှားမှုများ စဉ်ဆက်မပြတ် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေစေရေးအတွက် လိုအပ်သည့် စုစည်းမှု ဦးဆောင်မှု များကို ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။

CDM လှုပ်ရှားမှုကဏ္ဍ

- (က) အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စိ၏ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား ချိန်ရပ်တန်ရန်အတွက် Civil Disobedience Movement (CDM) လှုပ်ရှားမှု ကို အရှိန်အဟုန် မြှေ့နှေ့ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ခ) Civil Disobedience Movement တွင် ပါဝင်သော ဝန်ထမ်းများ၏ ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးမည်။
- (ဂ) CDM တွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိဘဲ အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စိအား သစ္စာခံ၍ ပြည်သူလူထူကိုအကြမ်းဖက်မှု ပေါင်းစုံတွင် ပါဝင်သော အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စိအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကို သက်ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်စေသော မည်သည့် ဝန်ထမ်းနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်ကိုမဆို အရေးယူသွားမည်။
- (ဃ) စစ်အာဏာရှင်ဆန်ကျင်ရေးတွင် ပြည်သူနှင့်အတူ ရပ်တည်၍ CDM တွင် ပါဝင်သော ဝန်ထမ်းများကို အခြေခြား ပြည်သူ့အစိုးရ ယန္တရားအသစ်ကို တည်ထောင်မည်။
- (ဃ) စစ်အာဏာရှင်စနစ်တိုက်ဖျက်ရေး လှုပ်ရှားမှုအတွင်း ကျခံး ဒဏ်ရာရသူများ၊ အဓမ္မဖမ်းဆီးခံရသူများ နှင့် ငြင်းတို့၏ မိသားစုများအား နိုင်ငံတော်ကိုယ်စား ဂုဏ်ပြုချိုးမြှေ့နှေ့များ ဆောင်ရွက်ရမည်။

- (စ) စစ်အာဏာရှင်စနစ် တိုက်ဖျက်ရေး CDM လူပ်ရားမှုတွင် ပါဝင်ခဲ့သော ဝန်ထမ်းများကို ဂုဏ်ပြချီးမြှင့် သည့် အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်မည်။
- (ဆ) CDM တွင် ပါဝင်သော ဝန်ထမ်းများ၊ အထွေထွေသိတ်များတွင် ပါဝင်လူပ်ရားလျက်ရှိကြသည့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသား လူငယ်များအား အရည်အသွေးမြှင့်တင်ခြင်း အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက် ပေးမည်။

နိုင်ငံခြားရေး

- (က) နိုင်ငံခြားရေးမှုဝါဒအရ ကမ္ဘာကုလသမဂ္ဂ အပါအဝင် နိုင်ငံတကာ အစိုးရများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအား နိုင်ငံတကာအသိကိုအဝန်းက တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုလာစေရေး ဆောင်ရွက်မည်။
- (ခ) နိုင်ငံတကာ ဥပဒေများနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့အား အကာအကွယ်ပေးနိုင်မည် နိုင်ငံတကာစာချုပ်စာတမ်းများအား လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ထောင်ရေးကို လိုလားသည့် မိတ်ဖက်နိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ မဟာဗုဒ္ဓဟာလုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည်။
- (ဃာ) အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီအား နိုင်ငံတကာအသိကိုအဝန်းက ထိရောက်စွာ ပိတ်ဆိုအရေးယူနိုင်ရေး နှင့် နိုင်ငံတကာတရားရုံးများတွင် တရားစွဲဆိုနိုင်ရေးအတွက် သံတမန်နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်မည်။

စီးပွားရေး

- (က) အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီ၏ အကြမ်းဖက်ယန်ရားကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် စီးပွားရေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေး အရင်းအမြစ်များကို ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ ပြည်သူများနှင့်ပူးပေါင်း၍ လျော့ပါးချိန် အောင် ဆောင်ရွက်မည်။
- (ခ) ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များကို အလျင်အမြန် ရောက်ရှိရန်ဆောင်ရွက်သော မဟာဗုဒ္ဓဟာလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် လိုအပ်သောစီးပွားရေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေး လိုအပ် ချက်များကို ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီအရေး လိုလားသူအဖွဲ့အစည်းများ လူပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့်အတူ ပြည်သူများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မည်။
- (ဂ) အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီ၏ လုပ်ရပ်များကြောင့် ပြည်သူလူထုအပေါ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် စီးပွားရေး ဝန်ထုဝန်ပိုးများကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေးနှင့် ဖြေလျော့ပေးနိုင်ရေးတို့အတွက် လုပ်ငန်းစဉ်များ ခုမှတ် ဆောင်ရွက်မည်။

လူမှုရေး

- (က) အာဏာရှင်စနစ်တိုက်ဖျက်ရေးတွင် စောင်းဆောင်ရွက် ပါဝင်လာခဲ့ပြီး နိုင်ငံတကာတွင် ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်ရသည့် တိုင်းရှင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုတို့အား မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ပြန်လည်လျောက်ထားလိုပါက အဆင်ပြေ ချောမွေ့စေရေး ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အမြတ်များနှင့်ခွိုင်ရာ အစီအမံများကိုလည်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ခ) အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီ၏ ပိန်ပို့အကြမ်းဖက်မှုများကြောင့် နေရပ်စွန်ခွာရသူများ လူမှုစီးပွား နှင့် ဘဝ ရပ်တည်မှု ထိခိုက်ရသူများအတွက် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များ ပေးနိုင်ရေး အတွက် ကမ္ဘာကုလသမဂ္ဂ၊ နိုင်ငံတကာအကူအညီအပေးရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မည်။
- (ဂ) လက်လုပ်လက်စား အခြေခံလူတန်းစားများ၏ စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေစေရေးအတွက် တတ်နိုင်သမျှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်မည်။
- (ဃာ) နိုင်ငံတကာသို့ ရောက်ရှိနောက်မှုများအား နည်းပညာပုံးမှုများအား ရယူနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရမည်။

ကာကွယ်ရေး နှင့် လုပြံခြုံရေး

- (က) ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ နှင့် ညို့နှင့်၏
ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးနှင့်လုပြံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ နှင့် နှင့်ငံတော်ကာကွယ်ရေးအတွက် အမျိုးသား
အဆင့် ကာကွယ်ရေးအစီအမံများကို ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။
- (ခ) ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် ပြည်သူ့များ၏ လုပြံခြုံရေးနှင့်တရားဥပဒေစီမံးမှုကို အကာ
အကွယ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးအစီအမံကို အမြန်ဆုံး ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၄။ လူမျိုးပေါင်းစုပါဝင်သော တိုင်းပြုပြည်ပြည်လာခံ ခေါ်ယူကျင်းပြီး ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု
ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲအတည်ပြုပေးရမည်။
- (က) ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ နှင့် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီတို့သည်
လူမျိုးပေါင်းစုပါဝင်သော တိုင်းပြုပြည်ပြည်လာခံ ကျင်းပရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒ၊လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် လုပ်ငန်း
စဉ်များကို ချမှတ်ရမည်။
- (ခ) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် လူမျိုးစုပါဝင်သော
တိုင်းပြုပြည်ပြည်လာခံ ကျင်းပရေးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းပေးရမည်။
- (ဂ) ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရနှင့် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီတို့သည်
ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတည်ထောင်ရေးအတွက် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လုန်ရေး
အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတည်ထောင်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်ချက်တူညီသည့်
နှင့်ငရေးပါတီများ၊ နိုင်ငံရေး အင်အားစုများနှင့် ဆွေးနွေးညီးနှင့် ကား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုပါဝင်သည့်
တိုင်းပြုပြည်ပြည်လာခံတစ်ရပ် ခေါ်ယူကျင်းပ၍ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ(မှုကြမ်း)ကို
ဆွေးနွေး အတည်ပြုပေးရမည်။
- ၅။ တိုင်းပြုပြည်ပြည်လာခံက ရေးဆွဲအတည်ပြုထားသည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို
လူထုဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပြီး အတည်ပြုပြောန်းရမည်။
- ၆။ အတည်ပြုပြောန်းလိုက်သည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး
နှင့် တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍားကို ဖွဲ့စည်းပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေစနစ် ကျင့်သုံး အကောင်အထည်
ဖော်ရမည်။

အခန်း (၅)

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီဖွဲ့စည်းပုံနှင့်တာဝန်များ

- ၁။ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ မဟာဗုံးဟာလုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်
ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများနှင့် လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်တိုင်းတွင် တိုင်ပင်ညီးနှင့်
ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းရမည်။
- ၂။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီကို ဤပုံမှန်ညာ့ပါ နှင့်ငရေးပီးတည်ချက်များ နှင့် နှင့်ငရေး
လမ်းပြေမြေပုံကို မူအားဖြင့် သဘောတူသော ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြေကော်မတီဝင်များ
နှင့်ငရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်လုန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှု အဖွဲ့
အစည်းများ၊ CDMလူပုံရားမှုအဖွဲ့များ၊ လူထုလူပုံရားမှုံးဆောင်အဖွဲ့များ၊ ကြားကာလ အမျိုးသား
ညီညွတ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့တို့မှ အမည်တင်သွေးသော ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။
- ၃။ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုအသေးသေးသေး ဤပုံမှန်ညာ့ပါ မဟာဗုံးဟာလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် လက်တွေ့ပူးပေါင်း
ပါဝင်လာစေရန် စည်းရုံး၍ ပေါင်းစပ်ညီးနှင့်ပေးရမည်။
- ၄။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီသည် ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရနှင့် ညီးနှင့်
ပူးပေါင်း၍ လူမျိုးပေါင်းစုပါဝင်သော တိုင်းပြုပြည်ပြည်လာခံ ကျင်းပခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ ဖက်ဒရယ်
ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ လူထုဆန္ဒခံယူပွဲ
ကျင်းပခြင်းဆိုင်ရာများကိစ္စရပ်များကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၆)
ကြားကာလတရားစီရင်ရေး

- ၁။ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရနှင့် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီတို့ ပူးပေါင်းညီးနှင့်၍ ကြားကာလတရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့်စီမံချက်များ ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင် ရွက်ရမည်။

အခန်း (၇)

အထွေထွေပြုဌာန်းချက်များ (General Provisions)

- ၁။ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် ကြားကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကြီးကို သော်လည်းကောင်း အတည်ပြု ပြုဌာန်းခြင်း မပြုမိအချိန်ထိ ဤဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိဥပုံသာ်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၂။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်နေ့မှစ၍ အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီ (နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကောင်စီ) က ထုတ်ပြန်ခဲ့သောဥပဒေ၊ အမိန့် ညွှန်ကြားချက်၊ ဥပဒေကဲ့သို့ အာဏာတည်သောအမိန့်များ အားလုံးသည် တရားဝင်ခြင်း မရှိကြောင်း ကြညာရမည်။
- ၃။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည် ဥပဒေ၊ အမိန့် ညွှန်ကြားချက်နှင့် လက်ခွဲများသည် ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ တင်ပြချက်အရ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကိုယ်စားပြုကော်မတီက ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အသစ်ပြုဌာန်းခြင်း မရှိသည့် အချိန်ထိ အတည်ဖြစ်သည်။
- ၄။ ဤပဋိဥပုံသာ်ပါ ဦးတည်ချက်၊ မဟာဗုဒ္ဓဟာလုပ်ငန်းစဉ်များ နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်နေချိန်တွင် နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် မဟာဗုဒ္ဓဟာလုပ်ငန်းစဉ်များကို ထပ်မံချမှတ် ဖော်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါက ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ၊ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ နှင့် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီတို့ ပေါင်းစပ် ညီးနှင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၈)

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ ကတိပြုချက်များ

ကြားကာလ အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည်လည်းကောင်း၊ ကြားကာလတွင် ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်သည့် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များသည်လည်းကောင်း၊ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များသည်လည်းကောင်း ဤပဋိဥပုံသာ် အစိတ်အပိုင်း(၁)ပါ ပြည်ထောင်စုမျှော်ရည်ချက်၊ စံတန်ဖိုး ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် နိုင်ငံရေး လမ်းပြေမြေပုံများအတိုင်း စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှု၊ စုပေါင်းတာဝန်ခံမှုတို့ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင် ရွက်သွားပါမည်။

ဤပဋိဥပုံသာ် အစိတ်အပိုင်း (၂) ပါ ကြားကာလအစိုးရက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မည့် နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုပ်ခြံးရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု နှင့် ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ အကျိုးစီးပွားရေးကိုသာ ဦးတည်ဆောင် ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပြုအပ်ပါသည်။

အတိုကောက်စကားလုံးများ

ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ = Interim National Unity Government (NUG)

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ = National Unity Consultative Council (NUCC)

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေစားစွဲ = Constitutionalism

